Чурапчыга күн тахсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

12+

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2015 сыл Сэтинньи 21 күнэ Субуота №125 (11135)

Улууска -- бу күннэргэ

ХАТЫЛЫ САЙДАР, КЭСКИЛЭ КЭҢИИР

Чөл олоҕу пропагандалыыр 30-са кыһыллан болох Хатылы нэһилиэгэр сырыытта. Делегацияны улуус дьаһалтатын ыччат политиктэригэр отдельын салайааччыта Анастасия Ивановна Афанасьева салайан илдьэ сырытта.

Хатылы улуус киниитэн чугас олорор, кин бөҕүөлэкко асфальт суолунан сырыылаах нэһилиэк. Социальнай тутуулара, спортивнай саалаттан урааты, санаалыктар. Быйыл күҥүн 100 миэстэлэх таас уҥуйаан үлүөх киллэриллэн, улахан сэргэхсийбин буолла.

Кэлбит делегацияны Культуура дьиэтин фойеларыгар баһылык У. Н. Атласова, нэһилиэк актыыба көрүстүлэр. Ыалдьыттары арыылаах алаадьынан, саламаатынан айах тутулар, нэһилиэктэрин туйунан ыытыннылар.

Кырдьаҕастар түмэр балаҕаннарыгар нэһилиэк талыннахтарын быыстапкаҕа, культуура дьиэтин саалаларыгар общественнай тэриллэлэр үлэлэрин көрдөрөр стендтэр, суруйар талааннахтар книигэлэрин быыстапкаҕа улахан бөҕөмтөлөөх тарта.

Дьаһалта хонтуорунуттан улуустан кэлбит делегация чиновниктэрэ, нэһилиэк салаатыгар, тэриллэлэрин салайааччылара, депутаттара кытыылаах тоҕуруох остуол тэриллибитэ. Баһылык У. Н. Атласова нэһилиэк билиитин туругун, общественнай тэриллэлэр чөл олохох үлэлэрин билиҥнэтиннэрдэ. Хатылыга 2015 сыл саҥалыыллар 728 киһи олорор эбит буоллаҕына, быйыл күҥүн эбиллибиттэр. 2016 сыл саҕаланыытыгар 750-са буоллахтарына сабаҕаланар. Саҥа кэлбит ыаллаҥа, бирдиилэтэн дьонно аҥаан урукку уҥуйаан дьиэтин биэрбиттэр. Итиннэ 15 ыал киирбит. Агрокластернай сайдыыга киирсиэхтэр, 4 ыал үлэлэһэр, олорор дьиэлэрин туттубуттар. Кинигэрэ нэһилиэк салаатыгар барыы өттүгэр камо олорор. Саҥа уҥуйаатта нэһилиэк оҕолорун таһынан 40-тан тахса оҕо улуус киниитэн кэлбиттэр. 20 оҕо хонуктаахха сылдьыаллар эбит.

Общественнай тэриллэлэр нэһилиэк сайдыытыгар хамсаһыны таһаарарга сүрүн күүһүнэн буоллалар. Быйыл күҥүн Бахсы нэһилиэгиттэн бириҥэ үгэнэргэ дуоһабар түһэрсибиттэр. Көһөрүллүү музейын матырыйаалларын туһунан кинигэ устар былаанналаахтар. Кэтэр сылы благоустройство сылынан биллэрэн, нэһилиэк тупсуутутар үгэнэ ыытыахтаахтар. Чөл олохох спортдунан, физкультураанан дьарыктаныы сүрүн миэстэнэ ыларынан,спорт саала тутуутун иннинэ быыанна бастаанын киллэрбиттэр. Эргэ оскуола территориятыгар турбут 3 дьиэни көтүрэн, буорун күтэрэн, быыаннаан спортсаала туруохтаах миэстэнэ болҕомтөбиттэр. Түөлбэ ыаллыктарыттан эр дьону анаабыттар. Ити дьонуэрэгэнэ общественнай үлэҕэ түмүүтэ, чөл олоҕунан олоруута оруоллаах буолуоҕа диэн эрэнэллэр. Эр дьон түмүүтэ, кырдьаҕастар түмүүлэрэ, дьахталлар сүбэлэрэ, эдэр ыал түмүүлэрэ, о. д. а. чөл олоҕу пропагандалаһыннга үлэлэһиэхтэр. Ыраах сүөһү ахсаана аччыыр, оҕо оннуттар сылгы эбиллэр. Сүрүн докуот үүтэн кинрэрэнэн, бу саалаҕа иннигиттэн күүскэ үлэлэриэ соруктаахтар.

Быйыл нэһилиэк В. С. Соловьев — Болот Боотур төрөөбүтэ 100 сылын бэлиитэлиэтэр. Ахсыныыга Дьокуускайга үбүлүөйдээх сылы түмүктүүр дьаһалы оноруоспуохтаахтар. 2016 сылга бинир дойдулаахтара кылыйааччылар рогаларын хаментыыра, сэрии толоонуттар охубут Егор Дмитриевич Догордуров төрөөбүтэ 100 сылын бэлиитэлиэхтэр.

Улуус общественнай тэриллэлэрин сэбиэлин салайааччы А. А. Захаров общественнай түмүүлэр үлэлэрин билиҥнэтиннэрдэ, үлэни тэрийиигэ суоттаары биэрдэ. Улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы О. Ф. Петрова чөл олоҕу пропагандалыыр бөлөх улуус нэһилиэктэригэр сылдьыытын, улуус административнай хамыыһыйатын салайааччыта В. С. Делгокова-Никитина сокуону тутуһуута ыытылларын үлэлэр туспарыын көмөлөстүлэр, кинн бааһына кылабынай бырааба А. И. Корякин оҕону иитии боппуруостарыгар санааларын үллэһиннэ. Нэһилиэк үбүлүөйдээх дьаһаларын бэлиитэлиэхтэрин суоттаастылар.

Бу күн олохтоохтор кэлбит тэриллэлэр бөрөстөбиэстэриннин олохтоох культуура дьиэтигэр, оскуолаҕа, хонтуораҕа, кырдьаҕастар балаҕаннарыгар көрүстүлэр, ааас боппуруостарын быһаарыстылар, эмп аныыластылар. Сорох ыаммат арааҥа, кырдьаҕастарга дьиэлэриэгэр сырыттылар. Барыта 250 киһи хабылынна. Олохтоох культуура дьиэтигэр түмүктүүр мунньах буолла.

Алексей СЛЕПЦОВ.

ЧАКЫРГА КӨРСҮҺҮҮ

Сэтинньи 18 күнүгэр улуус баһылыгын дьаһалыгар олоҕуран, чэпчэки-чэбдик олоҕу пропагандалыыр анал болох диринг историческай, уруккы дьыллыгаах Чакыр нэһилиэгэр тиийэ сырыттылар.

Нэһилиэкэ 590 киһи олорор, маннык барыта 4 түөлбэ үлэлиир. Ыыппыттар дьаһал программатын чэрчитинэн, нэһилиэк дьаһалтатыгар акыйыбы кыпары тоҥурук остуол ыыппыттына. Маны улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы О.Ф. Петрова, улуустаабы кыан баһылыка кылабынай бырааба А.И. Корякин, улуус административнай хамыыһыйатын бөрөсөдүөтүгэр В.С Делгокова-Никитина, улуустаабы ыччат отдельын кылабынай специалиба А.И. Афанасьева кытыыны ылыыллар. Акыйыт чиновниктэрэ көмөлөстүлэр көхтөөхтүк кыттан туһаналлар боппуруостарга соптоох эппиэти ылыыллар. О.Ф. Петрова чөл олоҕу пропагандалыыр бөлөх сүрүн үлэтин, сылын-сорутун, кэтэр оттуэр үлэхамнас хайдах ыытыллан барыахтаабын туһунан сиҥилии көмөлөстө. Маны сэргэ нэһилиэк спортивнай саалаларыгар нэһилиэк эр дьонун түмүүтүн салайааччы Ю.Л. Николаев аастыт сылларга уонна быйылгы сылга хаанык үлэлэр ыытылыыллыылларын, сүрүн болҕомто туохха уурулларын, иннигэ былаанар туспарыын кэпсэтэн хабааннаах ыытыллыбыттарын сөпкө.

Оскуолаҕа, улахан кылаас оҕолоругар анаан, «Маарыкчаан ыччаттара» улуустаабы ыччат түмүүтүн салайааччы А.Д Кереметов уонна С.А. Новгородов аттынан Чурапчы орто оскуолатын социальнай педагога Н.Н. Трофимова оскуола үрдүгү кылааһын үөрэнээччилэригэр сөптөөх идэлэри талалларыгар, эбии дьарыкка бэлэмнэниигэ туһуламмыт боппуруостарга субэлэри-амалары биэрдилэр, маннык көрсүһүүттэн үөрэнээччилэр бэйэтэригэр үгүс туһалаахтыы, кыдаллаахтыы инэриниллэр.

Чурапчыгаабы 23 №-дээх аптека эмптэмэ аныылаата, «Маарыкчаан» ПО оноорон таһаарар аһын-уалун аныытын тэрийдэ, чаанынай парикмахерская үлэлээтэ.

Дьон-сэргэ бөҕөтүн кыһалҕаларын быһаартара, субсидия агенстыотын сүрүн экономистара С.И. Корякинаҕа онуо тэнэ дьарыктаах буолуу кинн, пенсионнай салаатта сүрүннүүр специалистарыгар сырыттылар.

Күн иккис анарыттан «Дабай» нэһилиэк ыччатын түмүүтүн көрсөн көнсэлиҥнэ, дьахталлар сэбиэттэриэ аастарыттан В. Макарова, улуустаабы бэтэрээннэр сэбиэттэриэ бөрөсөдүөтүгэр М.Н. Матвеева Чакыр олохтоохторун, кырдьаҕастарын кыпары көрсүһүү тэрийдилэр, иҥэ-хоро көнсэтилэр.

Нэһилиэк уопсай олоҕо-дьаһаҕа күннэгэй тубуту кыпта тэппэ устар. Үгүс үлэттэн аҕыйаабы бэлиитэлиэр буоллахха, агрокластер программатынан саҥа дьиэлэр дьэнэйбиттэр, бирдиилэтэн ыаллар кыра тутуулары ыыталлар. Нэһилиэк баһылыга Т.В. Адамова Дьокуускай куорахха грантна кыпта барбыт буолан, дьаһалга кытыыстаах. Оҥ да буоллар, кинини солбуйа хаалбыт Альберт Анемподистович, Афанасий Афанасьевич салаталарынан, онуо таһынан барыы тэриллэлэр тоҕо кыахтара баарынан тэриллиэхтэр, дьоннорун түмэ тардыалар, көрсүһүүлэр тэрэҥнээхтик ыытылыыллар, сылын-сорутун ситтилэр. Биири бэлиитэлиэ эппэхэ, улуус таһымнаах маннык улахан дьаһалга аҥан нэһилиэктэргэ спохтоохтор саастаах өттүлэрэ үөскүн кыттар эбит буоллаҕына, Чакыр нэһилиэгэр эдэр саастаахтар, эдэрсэн нөҥүөр, аҕалар кэлэн кыттыбыттары кинини көрөхсэтэр, үөрэтэр.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Тыа хаһаайыстыбата

АГРОКЛАСТЕР САҺА ДЬИЭЛЭРЭ

Улууспутутар кэлиэхтэрэ сылларга агрокластер хайысхата сайдан, олорор дьиэни-уоту, производственнай объектары тутуу ыытыллар. Соторутааҕыта Хатылы нэһилиэгэр маннык хайысхаран тутуллан үлэҕэ киллэриллибит олорор дьиэлэри үөрүү-сүрдүк аҥыы сиэрэ-туома буолла.

Федеральнай трассаттан Хатылыга киирэргэ, суол кытыылыгар түөрт ыал аныгылыы бырайыактынан тутуллубут саҥа дьиэлэрин ситэрэн-хоторон үлэҕэ киллэрдилэр. Людмила Романова, Ньургуяна Дьячковская ыанньык сүөһүгэ, Людмила Хотмогорова сүөһүнү уотуунан (отормаҕа), Петр Павлов искусственнай сиэмэлэтэннинэн дьарыктаныахтара. Баар сүөһүлэрин чаанынай хотонно туруоруллар, эбии ыанньык сүөһүлэри бутуйуохтаахтар, 20 бороскуну Таатта улууһуттан аҥыылаан аҕалыахтаахтар.

Быйыл производственнай объектарын туттубаныыллар. Ол сүрүн биричиинэтэ - гранна тиксибэтэхтэр. Программаҕа киирсэн, грант ыыппыттар үлэтэйбэхтээктэр. Билиҥнэ итиннэ үлэлэһэ сылдьыаллар. Нэһилиэк дьаһалтата бу ыалтары барыы өттүнэн ейүүр, комсомольскэй. Дьиэлэрин итиннинэ 250 тыс. солк., сүөһү ыыппыыталларыгар 100 тыс. солк. көрбүт. Дьиэлэрин сыбаайаларын (барыта 120 устуука) босхо туруортаран биэрбит. Дьиэлэр кэстүүлэрэ кыраныыбай, туспаҕай. Үс дьиэ 80 кв. миэтэрэ, биир дьиэ 60 кв. миэтэрэ иэннэхтэр. Олбуордарын, аттын да тутуулларын типовой бырайыактынан оностуохтаахтар. Онон бөҕүөлэкэ киирэргэ бэлэмнэй кэстүүнү биэриэхтэр.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Кэрэ эйгэтэ

ТАЛБА ТАЛААННАР ТҮҺҮЛГЭЛЭРИГЭР

Сэтиньи 13 күнүгэр "Айылҕы" Культуура уонна дьахтабыай сайдыы кинигэр "Талба талааннар" – улуустааҕы норуот айымныытын көрүү-куонкурса бэрт тэрээһиннэннэ буолан аста. Сарсыарда быыстапка-дьаарбанка тэриллиннэ. Манна нөҥүлүк аайыттан сылыалаг кинигэ иннигэр үгэлиир куруһуоктар, түмсүүлэр үлэтэрин-хамнастарын хайысхалын сыдьаарар уран оноһуктарын көрдөрүүгэ туруорулар, анал хамыыһыйа иннигэр көмүскэтиллэр. Бу улахан дьаһалга Одьулуун нөҥүлүгүн баҥылыта Людмила Васильевна Ефремова суолта ууран, бэйэтигэр кыттыбыта аныгыскаа холобур быһыытынан сыаналаммыта. Одьулуунньаҕы сылыалаг кинигэ иннигэр үгэлиир түмсүүлэр, куруһуоктар үлэтэрин-хамнастарын сыдьаарта. Дьаһал программатын чэрчитинэн, "Тыыннаах музыка" түһүлгэтэ уонна Европейский перекресток Пэчворка: "Кулаг юня якутов" норуоттар икки ардыларынаҕы быыстапка кыттыылаахтарын үлэлэрэ дьон улахан сэҥээриитин ылбылар.

Программа үс блокка арахсан ыытылынна. Дириҥээҕи уонна Чурапчыттаҕы музыкальнай оскуола оҕолоро уонна учууталлара "Музыка для всех" бырайыагы дьоҥҥо-сэргэҕэ биллиннэрэр, тарбахтар соруктаах классическай музыкаҕа туруоруулары көрдөрдүлэр. Оттон "Добун дорҕоон түһүлгэтэ" блокка Сылгаммаҕы "Халлаантан үрдүк" икки ВИА бөлөҕө кыттыбыта. Фольклору сайыннарар хайысхаҕа – "Торут дорҕоон түһүлгэтигэр" Чурапчыттаҕы 2-с №-дээх оскуола "Айылҕа" фольклор бөлөҕө

кыттан, программаны ситэрэн-хоторон биэрдэ. Программа бары кыттыылаахтара сэргэх дьаһалы тэрийэн, дьон сэҥээриитин, биирэбилин ылбылар.

Норуот маастарлара дьон-сэргэ болҕомтоҕун тардар сэргэх, интэриэһиннай маастар-кылаастары тэрийдилэр. Онуоха "Душа России" бөлүү хаһаайына, "Кырадаһын кустуга" республикатаҕы кулуут салайаччыта, норуот маастара Ольга Ивановна Кузьмина тапас кырадаһыннарыттан арааһа көрө көстүүлээх таннаһы-сабы, дьиҥэр туттуулар маль-салы аттарын тигиигэ, "Арт-галерея" сүрүннүүр специалиһа, "Симэх" республикаҕаҕы Кинин уран тарбахтаах Надежда Пахомова "Хаптык таннас" диэн туоскаҕай быһыылаах инигэс таннастары бэлэмнэһиннэ, норуот маастара Александра Фомичка Оконешникова "Моҕол ураһа" диэн туостан оноһуктары тигиигэ, Наталья Афанасьевна Леонова "Күҥүнү иэдэс комус бөлөҕө" диэн хабаанан суумкалары тигиигэ, Диана Атласова оҕуруоттан тигэн, сидэрэй симэхтэри, сувенирдары оноруута, Артур Семенов хомуһу тардыы ньымаларыгар үөрэтиллэр. Маньыка кинилэри сэҥээрэччи эйбэх буолла. Ол курдук, манна 66 киһи суруйтаран сырыытта, кэпэр өттүгэр дьоҕурдарын сайыннарыыга, таҥымнарын үрдэтиигэ үгүс саанаы биллилэр-көрдүлэр.

"Айылҕы" кинигэ иннигэ этэҥнэтэр ити дьаһаллары сэргэ "Ассорти Холл" диэн культурнай-хабаанаах дьаһал ыытылынна. Манна ыллыыллар сылгас үүтүгэс чэй, кофе иҥэ-иҥэ, улуустааҕы кинигэ библиотека норуот айымныытыгар олоҕуран туруорбут "Музыка самое поэтичное и живое из всех искусств" быыстапкаларын, улуустааҕы А.А. Саввин аатынан история уонна этнография музейын тэрийиитинэн, новатор учуутал Егор Дмитриевич Макаров куруһуогар дьарыктаммыт оҕолор үлэлэрин биллэстилэр. Онуоха учуутал үөрэнээччиэрэйиин музыкальнай инструмент комплектыттан онорбут экспозициятын сэргии көрдүлэрдиэ-хоро ырыгыттылар, саныаларын үллэһиннилэр. Оту тэҥэ урмаку коминоҕуи видеонан, хаартыскаҕынан ыытыллыбыт презентациилары, телевизор нөҥүө көрдөрбүттэрин, мустубут дьон улаханнык биирдээгэ. Күн иккис анарыгар сыныалаг кинигэ үтэһиттэрэ, куруһуоктар, түмсүүлэр салайаччылара норуот айымныытын сайыннарыыга туһуламмыт төгүрүк остуолга кыттыннылар. Үлэни-хамнаһы тэрийиигэ тирэх турар кыһалҕалары дьүүлүстэлэр, бастын үгэлээх түмсүүлэр, куруһуоктар салайаччылара үлэлэрин уопутун биллэннэрдилэр. Манна улуус баһылыгын социальнай боппуруоспарга солбуйаччы О.Ф. Петрова дьаһал кыттыылаахтарын истинник эҕэрдэлээтэ, улуус социальнай-экономическай сайдыыларыгар культуура үлэһиттэрэ киллэрсэр кылаатара улаханын бэлиэтээтэ. Улуустааҕы культуура управлениетын начальникэ эбээһинэһин толороччу Айталина Михайловна Смирнова культуутар истэриэн үгэлиир түмсүүлэр, куруһуоктар үлэлэрин хайысхалырын, культуура эйгэтин сайдыыларыгар оруолларын туһунан кэпсии тыллы онордо. Төгүрүк остуолга киирбит этиилэр протоколга киллэриллэн, кэпэр өттүгэр культуура эйгэтин үлэһиттэрин үлэлиин-хамнаһын салгыы сайыннарыыга учуутланыахтара.

Киэнэ оһуохай түһүлгэтэ тэриллиннэ. Улуспут чулуу оһуохайдыыттара Семен Семенович Морфунов, Валерий Петрович Герасимов, Валентина Леонидовна Аркакова, эҥэр этээччи Роман Саввинов устар уулу сомоҕолуур уус-уран тылларын оһуохайдарыгар илии илиитэриттэн ыгыйан, тарбах тарбахтарыттан тутуһан, үгүс киһи кыттыста. Сыныалаг кинигэ иннигэр үлэлиир куруһуоктар уонна түмсүүлэр неҥүө норуот айымныытын сыдьаарар соруктаах ыытыллыбыт дьаһал "Талба талааннар" кэнсэриннэн түмүктэнэ.

Анна ЗАХАРОВА.

Сэргэх дьаһал

КӨХТӨӨХ ҮЛЭ КҮРЭҔЭР

Сэтиньи 8 күнүгэр Чурапчы нөҥүлүгүн ТОС-тарын икки ардыгар сүрэх көхтөөх, сэргэх тэрээһин буолан аста. Ол – "Эр муус" диэн бэрт дьиэрт ааттаах муус ыйыытыгар күрэх. Күрэҕи көҕүлүүччүлэр, тэрийээччилэр – "Чурапчы нөҥүлүгэ" МТ, "Эркин" Чурапчы улууһун эр дьон общественнай түмсүүлэ.

Күрэхпит сарсыарда 10 чаастан саҕаланар, онон 9.30 чааска ох курдук онгостон Ырыа Тумус аныгар эбэҕэ мунньуллубут. Тэрийээччилэр номуо кэтэн, муус ыйыгар мөстөлөрүн балыгтэбиттэр. Хамаанда 6 киһиттэн буолуохтаах: 4 эр киһи уонна 2 оскуола улахан кылаасын оҕото. "Чурапчы" нөҥүлүгэ МТ баһылыытын социальнай боппуруоска солбуйаччы эбээһинэһин толороччу Петр Егорович Гуляев кыттаччыларга күрэхтэһии балаһыанньатын биллиннэрдэ, хас биирдии хамаандаҕа ситиһиини баҕарда. Ити кинилэртэн старт биллэрдэ. Хас биирдии чардаат ааһыы кэтэн кэроччу турар. Күрэхтэһии икки чаас устата барыахтаах. Дьэ, муус ыйыыта саҕаланна. Бастаан дьыбардаах, тымныы курдук этэ. Оттон, эгэргэ дьыбы, үлэ күүстүү оргуйан, муус ыйаччылардыгыт сыныыннан корбеккэ эрэ тиритэ-хорута үлэлэстилэр. Оннооҕор, биһиги ыалдьаччылар тоймоҥнубут, саныабыттар, дьоммутугар кэхнэм буолан тэтэру-таары хаамыстыбыт. Уолларбыт сүрдээх үтэһит оҕолор эбиттэр, улахан дьон чардаатан муус ыйыыларын, харса суох баҕаларынан тэйиччи анньан истилэр, анаммыт мөстөлөргэр чөмкөтөөтүлэр. Оруобуна икки чаһынан муус ыйыыта түмүктэнэ. КСК директоро Михаил Михайлович Степанов дьүүллүүр сүбэ чардаата ыраанынан көмөйдөөн, ким эйбэх мууһу ыйбытын быһаардылар. Күүстээх, көхтөөх үлэ түмүгэ маннык буолла. Ол курдук Александр Дмитриевич Роман салайаччылаах оскуола-интернаттаах хамаандаа бастакы мөстөөнү ылла, иккиһи бэрт кырдьык хаалан, Петр Петрович Винокуров

хамаандаата ылла (Мурун Тыымпыйа), үһүс мөстөөнү Василий Васильевич Пономарев хамаандаата таҕыста ("Центральнай" ТОС). Хамаандалар "Чурапчы" ТХПК (салайаччы Н.А.Аржаков) сыаналаах сертификаттан туттулар, оҕолор өссө эбии кинигэҕэ биирдэ босхо сылдьарга билиэт ылан үөрдүлэр-көтүлэр. Нөҥүлүктүт үлэһит, көхтөөх эр дьоно ыйбыт муустарын эрдэ бөҕааҥылыыбыт аадырыстарга: кырдьаҕастарга, нибэлиитэрэ тэйэн ийиэн, үгүс саныаларын, кемелерун иҥин дьон махтайын ылыллар.

Наталья ЗАХАРОВА.

НАСЛЕЖНЫЙ СОВЕТ ДЕПУТАТОВ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "ЧУРАПЧИНСКИЙ НАСЛЕГ"
ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА (РАЙОНА)
Внеочередная сессия III созыва

РЕШЕНИЕ № 156

с. Чурапча от 20 ноября 2015 г.

О внесении изменений и дополнений в решение от 8 октября 2015 года № 151 «Об утверждении границ прилегающих территорий, на которых не допускается розничная продажа алкогольной продукции на территории МО «Чурапчинский наслег»

Статья 1

Внести в решение Наслежного Совета муниципального образования «Чурапчинский наслег» от 8 октября 2015 года № 151 «Об утверждении границ прилегающих территорий, на которых не допускается розничная продажа алкогольной продукции на территории МО «Чурапчинский наслег» следующее изменение:

1) в пункте 2 слова «с момента официального опубликования» заменить словами «с 01 января 2016 года».

Статья 2

Настоящее решение вступает в силу со дня официального опубликования.

Е.В. Попов,
председатель наслежного Совета,
С.А. Саргыдаев,
глава МО "Чурапчинский наслег".

Сиэр-майгы

ОҕОҕО КЫРЫКТААХ СЫҺЫАН

Оҕо саас – кэҥи саамай истиҥник, сылгастык саныыр кэрдик кэмэ. Күннэҕи олох кыһалҕатын биитэ илик, үүнэр күнтэн, туналыыр дьонтон көрөн, үтүөнү эрэ көрөр, ыллар дьоллоох түгэн. Кимиэхэ эрэ оҥуук, оттон кимиэхэ эрэ оннон ыраах... Дьиэтигэр-уотугар, тереппүттэригэр аталыастабылы көрсөр оҕолор күн бүтүн биһиги оҥорбутуттан, хомойуох иһин, эмиэ баалар. Сохоруттааҕыта аҕыйыттан кырбаан, түннүгүнэн куотан ньиҥнаах орпут оҕо түҥнэн сурах улууһу тиийбэ кэппүтэ. Быстах үлэлэрэ сылдьар, 34 саастаах, түөрт оҕолоох ыал аҕата аҥыы утаҕынан үлүһүйэр. Улахан кыра тоҕустаах, кыралара иккилэрэх. Ийэлэрэ тэриллэҕэ муоста сууйар, арыгыны испит. Урукку өттүгэр эр киһи оҕолоругар илиитин көтөхпүтэ бэлиэтэммэтэх. Ол гынан баран дьону кырбаан, уруулга арыгы испит туруктаах сторон, хаста да бырааабы харыстыыр органнары кытта „атыһы" сылдьыыбыт.

Быһыытан буолбут күнэ сэтиннии 10-э чыыһылла. Кыһыгны тымныытар түспүт кэмнэрэ... Ол күн ыал ийэтэ тоҕус оҕолун ыла нөйилиэкэ айанныыр. Дьиэҕэ үҥүс, түөртүөх оҕо аҕаларын кытары хаалар, сотору эмсэҕэлэнэхтээх оҕо оскуолаттан көлөн биэрэр. Дьахтар көрсөн эрдэҥэ ийэн кэбитин көрбүт эрээри ессо бытыылыкалаабын билбэкэ, оҕолорун хаалларан айаннаа турунар. Оннон дьиэҕэ аҕаларын аналлаа көлөр, эр дьоннор арыгылыыллар, сотору иҥрэллэр, анараа кэҥи тахсан барар. Салгыы аҕыйыт буолуохуут, атын кэҥиэхэ кыыһырбыт уоҕун таһааран буолуо, туох да буруйа суох аҕыстаах уолчаанна түөр, күлүүкэнэн кырбыыр. Хаан-сиин буолбут оҕо, кини дьоҥуттар аһыллар пластиковай түннүктэх буоланнар, онон түбэлиэх насыынан эрэ таһыҥыланы быалдьыар. Ити кэннэлик 16-18 чаас иккэн ардыыларыы кэм. Эмиэ кини дьоҥуттар диэхэ, суоллаа масъыынаалаах дьон, оҕо сирэйэ хаанныаҕын таба көрөн, Суҥал көмөҕө, поликлиникаҕа эрийэн, уолчаан кэмигэр быыһанна. Аҕыйын кэҥи өйүгэр баппат быыһыытан аҕыстаах эрэ сэрбэйэн эрэр оҕо соҕотоҕун ыгуоҕа тостон, тоботүгэр, этигэр-сиэнигэр хаан туруулардаах, көдөрүүлэрдээх баһыыҥаҕа үҥүн кэмигэ киирдэ. Эт-сиин баана сҥуоҕа, оттон сүрэх баана, буолары буолан, оҕо саастка ыытыллыыбыт дуоҥа ыарыыта, сҥуо, чалыгэр түҥуо дуо?

Бүгүн дойду үрдүнэн нөйилиэннэ түөрт гыммыт бириэ оҕо сылдьан аталыастабылы көрсүбүтүн биллиэр. Оҕо саастка ыытыллыыбыт дуоҥа, эт-хаан ыарыыта олох тухары умнуллубатын, осколун түҥнэн үтүө дьыҥҥа мэкчиллиир. Маныыка кэнэ өрүттэх, таба хамсаһыыларааах үлэ эрэйиллэр. Уолчааны кытта биллэрэн үйдүҥа үөрэхтээхтэрэ улаатыллар.

Чурапчыгаабы полиция отделын сокуоннай саастарын туоҕа илик оҕолор бөлөхтөрүн инспектора Н.Н.Попова бөлөхтөрүн инспектора Н.Н.Попова эгэрэгэн, улууска оҕоҕо маннык кырыктаахтык сыһыаннаһыы түгэнэ кэлэн сылларга бастаҕынан бөлөх эммит. 2009 с. эмиэ арыгы иҥэр аҕа сокуоннай саһын туоҕа илик уолтар илиитин көтөҕөн, дьыала тэриллибитэ эрээри, эйэлэһиннэн, тохтоолуллубута. Кэлин иитээччи идэлээх кэҥи хас да оҕоҕо илиитинэн киирэн, суоттаан, үлэлиттэн уурайылыыбыта. Соҕоруттааҕыта өр кэмнэ хаайыыга сылдьан тахсыыбыт аҕа 16 саастаах кыыһа дьиэтигэр хоммутуттар бэйэтэ миэрэни туттарта быыһаарыыны, скалкаҕынан оскуолаабытыгар айдаан тахса сылдьыыбыта. Оттон Ньурбаҕа итириксит аҕа балтараа саастаах оҕолун уҥуйан биэрбэтэҕин иһин кырбаан өлөрбүтүн, Өлүөхүмэҕэ эмиэ итиннэ маарынныыр иҥэриэхтэх быыһыаан буолбутун дьон ыгсабынан да билэн, истэн олороллор. Күн сиригэр олоҥу бэлэхтэбит; оҕо кэҥи-хара буоларыгар комо, тирэх, дурда-хаоса буолуоктаах дьон диэтэхтэ, алдьархай сыһыан буолбатах дуо?!

Бу быһыыланнар бары арыгыны иҥэр дьиэ юрэгэтэргэ тахсыыбыттар. Дойду үрдүнэн бүрүүкэн турар арыгыны иҥии курдук улахан кыһалҕа кырдьыгыттан эмиэ ыарыылаахтык хаарыйар. Иҥэр кэҥи, ыал ахсаана күннэтэ элбиир. Үтүө өлүү-сүгүү, ыарыы, арахсыы, кырбаныы, үлүйүү, кыһалҕа тэрдэ-тебэтэ - арыгы. Кустай устун сүүрэн, куртахха киирэн, мэйиигэ тиийэн тиэрэ эргитэр аһыы утахтан оҕо саас кыһарыйтарара, туохха да буруйа суох оҕо дьыҥыта түннэстэрэ олус абалаах. Оҕо үүнүүтүгэр-сайдыыгар ыытар учуутал, иитээччи идэлээхтэргэ эмиэ улахан эпитетинэх иэрилтэр. Бу сыгыы боппуруос тула хас нөйилиэк, тэриллэ, оскуола, дьиэ юрэгэн аайы көпсэтиллэр тахсаллара улууспутуттар турар кэм идэбилиннэн буолла.

Оксана ЖИРКОВА.

Иннрэх тылынан

ҮТҮӨ КИҺИ ААТЫН ҮЙЭТИТЭН

2015 сыл бэс ыйыгар биһиги Болгоноотооку «Кэнчээри» үөйүааммытыгар түөрт уонтан тахса сыл устата үлэлээбит бэтэрээн үлэһиппит, медсестрабыт Нина Викторовна Местникова аатта иҥэриллиэ.

«Күн – дьыл аайан, олох уларыйан истэҥин аайы биһиги кэммит историяҕа киирэн иҥэр...» диэн биирэ үлэлээбит аҕа саастаах калуонобит куруутун этэллэр. Ол курдук бүгүн ахтар-саныыр кэҥибит Местникова (Арпошина) Нина Викторовна Воронэж куорат Евдокиевскай оройуонун Каменка салаанньатыгар күн сирин 1948 сылларыгар көрбүтэ. Сэрии ыар кэмэрин туорхан, геолог идэлээх аҕата дьиэ көрэнэн Чульманнаа кэбэрэн аҕалбыт. Оннон ыла, аҕата геологтаан, ийэтэ повардаан, оҕолорун саха сиригэр иитиллэр. Нина кыыс улаатан, 1967 сылларыгар Алданнааҕы медучилищены бүтэрэн, медицинскай сестэрэ квалификациятын ылан диплом туппута. Ол кэннэтэн кини дьыҥҥа эбитэ дуу, аналы эбитэ дуу, тоҕо эрэ Саха сиригэр Чурапчы оройуонутар аалтан кэлэр. Дьоҕэлиитэр, кэрэхсэн нуучча кыргыттара, ким курдук Чурапчы оройуонун күүгүн атырдьах ыйыгар буолаллар. Нина Викторовна бэйэтэ ахтарыынан, очколорго Чурапчы улууһуттар кылааппынай быраабынан М.Бурцев үлэлэтэн олорор эбитэ үһү. Кини нуучча кыыһын Болгоно нөйилиэгин Кындал участкатар сэбиэдиссэйинэн аныыр. Очколорго Кындалга оҕолору аҕаан туран, 180 кэҥи олороро, начальнай оскуола үлэлиирэ. Нина Викторовна ахтыыгытын этиитэ, "Кырыыпта суох эрэ балыыны дьиэҕэ арах түстэҕинэ үөлэтэн таммалыыра» диэн. 19 саастаах саха туолары сылдьар кыыска сүрдээх ыарахан усулуобуйа этэ. Эбитэгин сахалыы тоҥут биилэт этэ. Онон үлэлиригэр, баспан эбэх ыарахаттары көрсүбүтэ, тулуйбута. Ол кэмнэргэ пиодермия, конъюктивит, чесотка, кырдьаҕастарга трахома ыарыылар үгэнэлэн тарҕаммыт кэмнэрэ эбитэ үһү. Дьэ, онно сарсыарда уонна киэһэ, күн аайы ылларыыннан сылдьан, кимиэхэ укол туруорара, кимиэхэ мас аныыра, кимиэхэ хаптыыла онороро. Ити курдук күн аайы олохсоохтору кытта алтыһан, сахалыы санаарга бэйэтэ да баҕалаах буолан, түргэнник үөрэммитэ. Дьоннор -сэргэҕэ, кырдьаҕастарга сымнаҕас, аламаҕай майгынынан сөбүлэспитэ. Улаатыр кэмигэр оҕо, нөйилиэннэ дорообуйатын турутун тупсарыыллар сабыдыалаах, нөйилиэк чэгиэн, чэл буоларын түҥнэр эйгэк рейлэрэ, үлэни ыытыллар.

1968 сылларыгар 4 квартиралаах уоскай дьиэ тутуллубута. Онно тереппүттэр туруорсаннар, детсад дьиэтигэн аналлаан, күүгүнүгэр үлэҕэ киллэрбиттэрэ. Оттон 1969 сылларыгар детсад төтөрү Кындалга кэбэр.

Салгыы детсад дьиэтэ 1969 сылларыгар райсдрав линиятыгар отут миэстэлэх дьаһыыла буолар. Онно 6 ыйдаах оҕолоох сабыдыалаах, хонуктаах буолан, соҕуос үлэлиттэрин оҕолорун ыыллар. Очколорго үлэлиттэриэн үксүлэрэ пенсияҕа тахсыыбыт дьахталлары ылан үлэлэтэллэрэ. Сыгыы, эрчимэх кыыһы Нина Викторовнаны сэбиэдиссэйинэн анаабыттара. Сана тэриллиэгэ эйэҕэс кыһыныгын уу-бута, сэбиэдиссэйин таһынан медсестраннан эмиэ үлэлиирэ. Ол дьиэбитигэр күн бүтүүтүгэр диэри үлэлии-хамсыы олоробут.

Нина Викторовна барытын бэйэтэ сабыдыалыт кэмэрин олус истиҥник ахтар-саныыра.

1981 сылларыгар иккиэн туо-туҥнан үлэлии турбут дьаһыыла уонна детсад хоһоолуттара. Сэбиэдиссэйинэн Христина Михайловна Кривошапкина анаммыта. Оттон ыла Нина Викторовна медсестраннан үлэлээбитэ. 1982 сылларыгар сэбиэдиссэйинэн Мария Дмитриевна Макарова үлэлиир. Кини ахтыыытын кэпсэтэхсэ: "Сүрдээх маҥнай материальнай базалаах тэриллэ этэ. Учуутал идэлээх кэҥи, олох аҥын эйгэҕэ – оскуолаҕа киирэн иннинээҕи саастаах оҕолору үөрэтэр-иитэр тэриллэҕэ кэбэбитим. Оскуола уонна үйдүөн тоҕо да бэрэ сиппитэ баалларын иһин, ураҥнара эбэк этэ. Онон мин бэйэтим-нэ-бэйэтим ол тэҥэ этэ. Оню мискэ бастакы сүбэлиитим, камсомолоччум, суох кэмэр сэбэлиэбэт сэбэйиэччим Нина Викторовна буолбута. Кини уруккуттэр дьаһыыла туола эрэҕинэ, үйэннык сэбиэдиссэйдээбит буоллан, үлэ ыытыыр-ыытыыр үчүгэйдик биэрэ. Оттон бэйэтин туоҕах медсестра үлэтин эпкилэ суох биэрэ, дьаһыыла-саад санитарный нормэлиэрэгэ эпидемиологиэрин туһугар күннэтэ кыһаллара. Медсестра үлэтэ олус түбүктэх үлэ этэ. Оҕо доруобуйатын бөҕөргөтүү, медицинскай көрдөрүү, сэптиэх аһылыгынан хаанчыйыы, витаминизация, күннэҕи менюну аттаран суруйуу, саха астарын менюҥа киллэрии, хатарҕатыы араас көрүүлэр. Медицинскай документацияҕа нормэлиэтэр эмиэ туралларе. Ол кэмнэргэ улуус детсадтарыгар 9 медсестра баарыттан, анал үөрэхтээҕэ 5 этэ. Биэс нинэгэр биһиги Нинабыт баара".

Нөйилиэкэ оҕо элбэҕиэн, 1987 сылларыгар үс группа аһыллан, дьаһыыла-сад буолбута. Бу сылларга Нина Викторовна специалист быыһыгын таһыччы биилэтэҕин кэрдэрбүтэ. Ол курдук оҕолору медицинскай көрдөрүү, сэптиэх аһылыгынан хаанчыйыы, витаминизация, күннэҕи менюну калорийнайын аттаран суруйуу, саха астарын аһылыы киирбитэ.

Анараас оҕо доруобуйатын бөҕөргөтүүгэ үтүмэнэх үлэтин аҕаан сиппэккин. Ол курдук хатарҕатыы бары көрүнүн: салгыынан, уунан хатарҕатыы, туустаах ванна, тиис суунуута, эмтэх отунан күөмэйи сайҕаныы(ингаляция), - 40 * - 45* кыраадыска оҕолору таһырдьа таһаран күннэ иккитэ күүгэйдэтии, прогулкалар программа нормэлиэгэр сол түбэлиннэрэн ыыпыллыыллара. Бу ыыпыллыыбыт кэнэ дьаһыыннаах үлэ түмүгэр, оҕо тымныйан ыалдьыыта лаппа аччаабыта, детсад оройуонна бириэ бастын ылбыта.

Нина Викторовна бу үлэлээбит уопутун тарҕатар сылларга, оройуон детсадларын медсестраларын түмэн улаатан, олус туһалаах семинар ыытыллыыбыта. Бу семинарга уон күннээҕи менюну оноторуу, ас калорийнайын аҕыы, физкультурнай дьарык плотнайын, биирдии оҕо ноҕоруускатын аҕаан таһаарыыны, хатарҕатыы көрүнүөрин туһунан уонна да үгүс араас ордуттэх үлэтин уопутуттан кэпсээбитэ. Семинар үрдүк таһымнаах ааспыта, эйэҕэс үгүс ыарыырҕаттар боппуруостарыгар эпидемиологтар ыытан, сылдьыыбыт дьон махталларын эпитиэтэрэ.

Ити курдук үлэлээн-хамсаан бу сылларга оройуон иннинэн детсадтар иккиэ ардыларыгар ыытыллар социалистическай куоталаһыыга маҥнайгы миэстэни детсад ылбыта. Бу кыайыыга Нина Викторовна оруола сүмэх этэ.

1998-2000 сс. сэбиэдиссэй Татьяна Ивановна Ефремова, методист Наталья Степановна Слепцова уонна медсестра Нина Викторовна сүбэлэрин хоһоон, детсадка улахан хамсаһыыны таһаарбыттара. Ол курдук нөйилиэннэҕэ барытын биир санаҕа киллэрэн, норуот туруутунан, туспаҥай оноруулаах кухня, музыка, физкультуура саалата уонна администраттааҕы корпус туруллубута. *Бу кэмнэр дойду үрдүнэн үп-харчы кырыымчык кэмнэр, нөйилиэк дьаһалтата Гаврил Гаврильевич Лебедев, ДьУОКХ салайаччыта Николай Яковлевич Местников үгүс киһини түмэн, көҥүлэн, баһыыны хаһаайыстыбалар бары биир кэҥи курдук түмэн, ким туруулар үлэҕэ киирбиттэрэ.* Маны барытын иитэн-сиэлэн, салайан, детсад иннинэн элбэх араас ордуттэх үлэ ыытыллан, детсадыыт үлэтэ бүгүн республикаҕа тарҕаммыта.

Саха сиринэ араас мунньахтарыттан инспекторлар, методистар, сэбиэдиссэйдэр кэпсиннэр, «Бэйэни – бэйэ үөрэтэллиэгэр» диэн семинарга үгүс сүбэни ылбыттара. Онно Нина Викторовна оҕо доруобуйатын бөҕөргөтүүгэ анаабыт үлэтин көрөннэстэн, урдук таһымна сылаллаан барбыттара. Ол түмүгүнэн бэйэни үөрэтиннэ 2002 сылларыгар үөрэх министиэристиэбитигэр тирэх детсад буолбута.

Нина Викторовна өр сылларга биир тэриллэҕэ, биир дуоһунаска медсестраннан үлэлээн, бу 42 сыл устатын тухары араас эйгэҕэ коллективы кытта алтыспыта.

2010 с. "СР үөрэҕириитин системэтин бочуоттаах бэтэрээнэ" аҥы хас да сыл эмиэрэтийэн ылбыппыт. Бу наҕараадаҕа 40-тан тахса сыл үлэлээбит кэҥиэхэ бэриллэр. Улуйаан үлэҕэ эпидемиологтэх, сылаллаах, үйдүөнүк үлэлиирэ ыытыллыах, онон бу наҕараадаҕа тиксэ эчи аҕыйах. Оттон биһиги күнү-күнүгэр бэчча үйдүөнүк үлэлээн үлэлиэр бэриллиэхтээх, идэтин сөбүлүүрэ, кэнини кынаатаан аҕаллаҕа. Улуйаммыт үбүлүөйүтэр саамай баай ахтыылаах кэҥи кини буоллуоктаах этэ, киэн туттар кэпсиэктэх этэ.

Нина Викторовна сүрдээх элбэҕи аҕаран, билбитин-көрбүтүн биһиэхэ кэлэн тэнэн үлэстэрэ. Кэҥи быыһыгын Нина Викторовна этиэкэй, үөрүнньэҥ, киэр сүбэлиэ-амалыы сылдьар, хорсун санаалаах, үлэҕэ бэриниилэх, кэҥи кэҥиэ этэ. Кини сүрдээх үчүгэйдик саха тылын санаарда да, ыллыыра да. Нөйилиэкэ биир бастын оҕуруотчут, сибэкки оордооччу этэ. Болгоно нөйилиэгин биир бастын маныылаах кэҥиэгэ, түөрт оҕо тапталлаах ийэтэ, элбэх сиэн эйэҕэс эбэтэ этэ.

Бу күннэргэ Болгоно нөйилиэгэр олоҥун улахан анаарын анаабыт, оскуолаҕа киирэн иннинээҕи саастаах оҕо тэриллэтин сайдыытыгар бэйэтин тус кылаатын киллэрбит, убаастыыр кэҥибит Нина Викторовна Местникова аҥын сүгэтүгүн болгоннор дьоро кэлэр буолары турар. Онон сэтиннии 27 күнүгэр Болгоноотооку сынньалаҥ кэннигэр биириэ алтыспыт үлэтэннэхтэрин ыытыахтар.

Саргылана Семеновна ТРЕТЬЯКОВА,
үөйүаан сэбиэдиссэй.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА НА ЗАКЛЮЧЕНИЕ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Администрация МО «Болтогинский наслег» проводит аукцион, открытый по составу участников по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков, государственная собственность на которые не разграничена, расположенных на территории администрации МО «Болтогинский наслег».

Организатор аукциона: Администрация МО «Болтогинский наслег», 678686, с. Харбала-2, ул. Центральная, д. 2, телефон (841151) 25-529. E-mail: Adm.mobolloginsk@mail.ru

Основания для проведения: заявки МО «Болтогинский наслег».

Дата, время и место проведения аукциона – аукцион состоится 17.12.2015 года в 14:00 часов по адресу: 678686, с. Харбала-2, ул. Центральная, д.2. Регистрация участников торгов – в 13 часов 50 минут в актовом зале.

На аукцион по продаже права на заключение договоров аренды выставлены:

ЛОТЫ:

1.Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Болтогинский наслег, с. Харбала-2 , ул. Лесная , д.19, корп.2, общая площадь 2100 кв.м., кадастровый номер 14:33:002001:600, под приусадебный участок.

2.Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Болтогинский наслег, с. Харбала-2 , ул. Федорова, д.14, корп.1, общая площадь 1300 кв.м., кадастровый номер 14:33:002001:617, под приусадебный участок.

3. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Болтогинский наслег, с. Харбала-2 , ул. Субуруского, д.1, корп.2, общая площадь 1500 кв.м., кадастровый номер 14:33:002001:604, под приусадебный участок.

Информация о технических условиях подключения объекта к сетям инженерно-технического обеспечения и о плате за подключение:

- Технические условия не представлены. Плата за подключение не определена.

Обременений, ограничений нет.

Порядок, адрес и время приема заявок: заявки на участие в аукционе принимаются до 17 часов 00 минут.

29 сентября 2015 года по адресу: с. Харбала-2, ул. Центральная, д.2, администрация МО «Болтогинский наслег», ежедневно с 9:00 до 17:00 пн.- чт., с 9:00 до 16:00 пт., перерыв с 13:00 до 14:00, тел. 25-529.

Перечень предоставляемых документов:

1. Заявка на участие в аукционе по установленной форме с указанием реквизитов счета для возврата задатка;

2. Копии документов, удостоверяющих личность (для физических лиц);

3. Документы, подтверждающие внесения задатка.

Реквизиты счета для внесения задатка:

ИНН/КПП 1430008557/143001001

р/с 40204810900000000261

УФК по РС(Я) (Адм. МО «Болтогинский наслег» Чурапчинского улуса (района) л/с 03514030060.

Отделение – НБ Республика Саха (Якутия) г. Якутск БИК 049805001

4. Аукционную документацию и дополнительную информацию можно получить по адресу организатора открытого аукциона контактный телефон 8(41151)25-529.

Уважаемые жители Чурапчинского улуса!

Сообщаем, что на базе офиса "Мои Документы" по Чурапчинскому району с 17 ноября 2015 г. начинается прием заявлений и документов по следующим услугам Отделения Пенсионного фонда РФ по Республике Саха (Якутия):

- Выдача сертификата на материнский (семейный) капитал;
- Прием заявлений о распоряжении средствами материнского (семейного) капитала
- Прием заявлений о предоставлении единовременной выплаты за счет средств материнского (семейного) капитала;
- Прием заявлений о компенсации расходов на оплату стоимости проезда к месту отдыха на территории РФ и обратно пенсионерам, являющимся получателями трудовых пенсий по старости и по инвалидности и проживающим в районах Крайнего Севера и приравненных к ним местностях.

Ждем Вас со вторника по субботу с 09:00ч. до 19:00ч. по адресу с. Чурапча, ул. Октябрьская, 17В, тел: 41-005.

Таталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, Чурапчы нэбилиэгин олохтоохтор

ГЕРАСИМОВА Мавра Андриановна

уйун сааһын ыарыыттан олохтон туораабытынан, ыаллыгар Сардаана Егоровна Атласова, кини оҕолорутар кутурдаммытын тиэрдэбит.

Ыаллара Галина Васильева, Евдокия Федорова, Татьяна Матвеева, Доҕордуоктар, Гулиантар дьаҥ хорсуннаах.

Атах оонньуутугар СССР спордун маастара, куобахтаан ыстаныыга Саха Республикатын 12 төгүллүөх кыайыылаах, Чурапчы оройуонун өр сылга турууласпыт рекордун олохтообут, спорт туһунан кинигэлэр аалтардара, саха тылын уонна байыаннай үөрэхтээһин учуутала, "Дириҥ уоттара" литературнай-общественнай түмсүү салайаччыта, атах оонньуутугар элбэх маастары иилиит общественнай тренер, хоту көһөрүллүү оҕото Дмитрий Дмитриевич Эверстов-Диринскэй төрөөбүтэ 70 сылыгар, кини аатын үйэтитэр республикатааҕы атах оонньуутун күрэхтэһиитэ сэтинньи 28 күнүгэр Чурапчы улууһун Хайахсыт нөһилиэгэр ыытыллар

БАЛАҺЫАННЬАТА

Күрэхтэһии сэттэ туоска саастарынан араарыллан ыытыллар.

Эдэрдэргэ: 18-34 саастаахтарга.

Бэтэрээннэргэ:

35-39 саастаахтарга
40-44 саастаахтарга
45-49 саастаахтарга
50-54 саастаахтарга
55-тэн үөһээ саастаахтарга.

Сэтинньи 28 күнүгэр сарсыарда 9 ч. саҕаланар.

12 чаастан күрэхтэһиини үөрүүлэхтик аһыы.

16 чааска кыайыылаахтары наҕараадалаһын.

17 чааска Дмитрий Дмитриевич Эверстов-Диринскэйгэ аналлаах ахтыы киэһээ.

Бу балаһыанньа күрэхтэһиигэ ыытыллыы буолар.

Билэр тел.: 84112340090, 84112425388.
Чурапчы улууһун спордун управлениета – 84115142336.
Хайахсыт олохтоох дьаһалтата 84115126924, 84115126624.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Продается 3-комнатная квартира 1997 г. постройки за 4200000 руб. Торг 1-й этаж, индивидуальная планировка, 72.2 кв. м.

Конт. тел.: 8-924-592-35-33.

***

Уопсай дьиэҥэ хос куортаммыыбыт.

Билэр тел.: 8-964-425-78-19.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

***

УАЗ бортовой массыынаннан ыраас, таана суох муус атыылыыбыт. Муунуу үчүгэйдик толору тиэйэбит. Сыаната – 2000 солк., мөссүөнү аттара – 1000 солк.

Тел.: 8-914-101-70-55, 8-962-735-84-71.

***

Кэриэстэбил

АХТАБЫТ, СУОХТУУБУТ...

Күннүүк сааһыр эйэлээбит, б а л т ы б ы т Шеломова Анна Николаевна бөҕөргө кэхоболлуттан туораабыта бу ыйы 21 күнүгэр 40 хонуга туолар. Кини очоҕолорго Баҕа тойонноох, Татьяна Ильинична уонна Николай Васильевич Шеломоннар диэн иккиэстиэх ыалга үүнү сааһын 1958 сыл атырдьах ыйын 28 күнүгэр төрөөбүтэ. Оҕо саастан ортук эрэ өйдөбүлэ сайыллыбыт этэ. Ийэбит ыанныыкыт буолан, сайын аайы сайыныкка олорорбут. 1965 сылга оскуолаҕа киирбитэ. Аҥаардас аҕыс ыллыастаах оскуолаттан 1975 сылга бүтэрэн, сылгы Мутуҥайга үөрэнэн, 1977 сылаахха орто оскуоланы бүтэрбитэ.

Бэйиэ, 2015 сылга Аҥаардас аҕыс ыллыастаах оскуолаттан бүтэрбиттэрэ 40 сылын короҕ, бу ыыпыс оҕолоро кыра кинигэ тайаарбыттарыгар бэлэмнэнэ ахтыылын ааҕахха, Ньота оскуолатааҕы сылларын олус күндүтүк оҥуу тэҥэ үөрэппит учууталлара барыларын убаастыыра, махтана саныыра костор. Кэнниттэ да кэлэн эриэн кини оскуолаҕа үөрэммит комсомолун кэнсиэрэ кэнсиэр идеологэ. Ньота кырдьыгар оҕо-оҕо тэҥэ этэ, улахан ыарыылаах биллибөт курдуга, дьиэгэр, рахит, сотуйан курдук ыарыылаах улаатыыгар бэрэсэ истит эбит. Онон оскуоланы бүтэрэн баран, атын оҕолордуун фермаҕа эмиэ улэлиир кыаҕа суох. 1979 сыл тахсыы эйэлээ Майя Николаевна Шеломова кыбанныытыанан, харатта нөҥүө ыраах Курскай куораттаа секретарь-машинист үөрүүр барар буолбута. Хайаан да онно ыраах тэлэйбэтэх кэйиит эйэлээ, Майя Николаевна Ньотаны Курскайга бэйэтэ иллэн илдьэтэн кэлбитэ. Онно эмиэ дорообуйаларыгар хаанчыстаах барыта нуучча оҕолорун кытта уопсайга биирэ оторон, үөрэнэн, бир сыл эрэнтэ сылдьан, II-е категориялаах машинистка идэтин баһылаабыта. Бир хоско оторбут кырдьыктарын кытта бөрүэ болоруһан, ловордаһан, хойукка диэри сүрүйсар этэ.

Бу ыйбыт ыаннаан Сылаатта «Чурапчы» сопхуоска икки сыл, сопхуос ыйыллыыр диэри үлэлэбитэ. Очоҕолорго бу оройуон бир улахан сопхуоха, дириэктэр Аммосов Иннокентий Николаевич этэ. Салгыар аптарат сэрэйдэхэ, улахан буолуо Ньота маннык эмиэ сэниэлиит кырдьыктары кытта ыкса билсэн, дьүөгэлэһэн, бэйэтэ коллективка собулуотун үчүгэйдик ылтэбитэ. Иннокентий Николаевич уонна корсэго Ульяна кэнниэ Ньотаны хаана да кордохторутэ биэтэн, эҕэрдэлэһэн үөрэ-нааҥа кэнсиэр этиллэр. Сылыг кэннитэн Толоонто кулуупа худуктаан, дьиэлэнэ улэлэтэн, икки сыл олорбута. 1985-1992 сс. Аҥаардас уйуйааныгар кастеляншаанан улэлэбитэ, от сылыгын наадыйа буоллар эрэ интэрнэшнайдыктык сэбиэдэйдэр. Онуоҕун сүрдээх эйэлээннэстэхтик сыдьаанньаһан, хайдах эрэ олус собулуотун оҕолоруу кытта улэлиирэ. 1992 сыл үлэтэн уурайан баран Ньота таах дьиэҥэ олорон хаалбатаҕа, кыайарыгар курдук дьонно комолоҕо сатыыра, кимиэхэ да аҕаастабаана үчүгэй оҕо корооро, от курдук олохтоох интэрнэйин олох сүгэрбөкөө, ыаннаннаах ыытар тэрэбиэнэрэ биирдэ да хотуттаах барытыгар сылдьан, барыгын сэргэрэн сэргэхтик олорбута. Кини бир уратыгынан кербут конкретин, сылдьыбыт биэнэрэт хаһан да куһаҕан диэбэт этэ. Хайаан да туох эрэ үчүгэйи кербут буоллаҕа, от дааһа, кини туох эрэ ис хоһоонун булуоҕа. Ньота бир дьонтон, ордук эдэрдэриэ үгүс хоһоонун – олус эйэлээмсэх этэ, уруулларын барыларын кытта сибэкки тута сатыыра, эйэлэхтэрэ от буоллаа-буоллаа хайдах оторолларын биэрэн-көрөн кэпсэтэ. Оттон телефоннуунан билсэрэ, конкретэрэ ахсаанна ыытыллыбат. Кэнники сылларга эйэлэхтэрин сэргэ үгүс эйэлэх дьүөгэлэрин үбүлүөйдэриэхтэр, юбилеттэр оҕолорун сыбаайбалаһыыларыгар ыытыллыан үөрэрэ-көтөрө эйэлэх этэ. Сорох-сороҕор хас да төгүлү субуруччу ыытыллыан, көмүөх үрдүгэр олорор курдук буоллара. Ньота лоруобуйата мөлтөх да буоллар буолуо, сороҕор бэрт кыраттан хомойор, сороҕор кыраттан да кыра оҕо курдук үөрэр уйан уйулҕалаах. Онуоҕун ардыгар уэмэр, аҥаабыт да түгэнэрбит баалларга эбитэ буолуо...

Эйэлээбит, баттыбыт Ньота тийэх суолун аттарыгыр үгүмэн үгүс табаарыстара, эйэлэхтэрэ, биирдэ үөрэммиттэрэ, ыаллара кини хайдах курдук кытаанахтык, ыалдьыбын диэн мунаньыйбатын ахтыбыттара.

Түгэннэрэ туһунан, барыы көмөлөстүт дьоммутугар, биирдэ үөрэммиттэриэхэр барыа махтабытын тиэрдэбит.

Күнү кэтиибит, сүүрбүт-хаалыт, улаатыыт, таптыыр аймахтарыгар ийэлэх аҕабыт тэйиигэр үйүн уутар сымнаҕастык утуй.

Биирдэ үөрэммиттэрэ.

Кылаабынай редактор – **А.А. ЗАХАРОВ.**
Эйэлэстиир сэкиэтэрэ, сурук отдела – **А.Н. ЗАХАРОВА.**
Экономика, тыа хаһаайыстыбатын отдела - **А.М. СЛЕПЦОВ.**
Корреспондент – **С.А. ЖЕНДРИНСКЭЙ.**
Таһаарыы – **Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**
Бэчэтэлээччитэр – **С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Российскай Федерация Росмассвязь СР управлениетыгар 2012 с. күлүн тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сп., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакаас: № 125 (11135) Кээмэйэ: 1 бэч. линс Тираж 1342 Хаһыат сыаната: 10 солк.

Саҥа олох

Аавтор сурукпар этиллэр саҥа ренаан позициялар уолдьаһыа өйдөбүлэ буолбуттар. Суруллубуттар чилиэннэр ыытыллыахтарыгар анкетаҕа аналлаах сурукпар.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэрилиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 20.11.2015 с. офсетка бэчээттэнна. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сп., Карл Маркс уул., 26 "а". Индексэ: 54907. Хаһыат наадыйаҕа устэ: оптуорунньукка, чаппиэргэ уонна субуотаҕа таксар